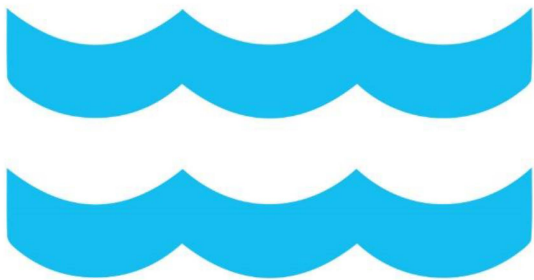

Kaarinan kaupungin palvelustrategia

2019–2025

Kaarina

Sisällysluettelo

Palvelustrategian valmistelu.....	3
Vaihtoehtoiset toimintatavat.....	3
Palvelustrategian toteuttaminen ja seuranta.....	5
Palvelustrategian tavoitteelliset linjaukset Kaarinan kaupungissa 2019 - 2025	6
• Yhteiset palvelut (tukipalvelut)	
✓ Toimintaympäristön muutos	
✓ Palveluiden tuottamistapa yhteisissä palveluissa	
✓ Palvelustrategian henkilöstö- ja yritysvaikutukset	
• Lasten ja nuorten palvelut	
✓ Toimintaympäristön muutos	
✓ Palveluiden tuottamistapa lasten ja nuorten palveluissa	
✓ Palvelustrategian henkilöstö- ja yritysvaikutukset	
• Terveiden ja toimintakyvyn palvelut	
✓ Toimintaympäristön muutos	
✓ Palveluiden tuottamistapa terveyden ja toimintakyvyn palveluissa	
✓ Palvelustrategian henkilöstö- ja yritysvaikutukset	
• Ikäihmisten palvelut	
✓ Toimintaympäristön muutos	
✓ Palveluiden tuottamistapa ikäihmisten palveluissa	
✓ Palvelustrategian henkilöstö- ja yritysvaikutukset	

1. Palvelustrategian valmistelu

Palvelustrategiassa linjataan, kuinka kuntapalvelut järjestetään vuosiksi eteenpäin eri palvelualueilla hyödyntäen sekä omaa tuotantoa että yhteistyömahdollisuuksia muiden kuntien ja yritysten kanssa.

Palvelustrategian määrittäminen edellyttää Kaarinan kaupungin toimintaympäristön arviointia - sitä millaisia muutoksia on tapahtunut, millaisia muutoksia on nähtävissä ja miten ne vaikuttavat kaupungin toimintaan jatkossa. Palvelustrategia onkin varautumista tuleviin palvelutarvemuutoksiin. Palvelustrategian laatimisen tavoitteena on turvata kaupungin palvelujen saatavuus ja laatu.

Palvelustrategia antaa tietoa siitä, mitä toimintoja ja palveluja Kaarinan kaupunki aikoo kehittää omana toimintanaan. Sen avulla kuntalaiset saavat tietoa ja voivat varautua palvelutarjonnan muutoksiin. Myös kaupungin henkilöstö osaa varautua palvelutarjonnan muutosten edellyttämiin vaatimuksiin, joita aiheutuu kaupungin tarjoamien palvelujen lisäämisestä tai supistamisesta taikka yhteistoiminnasta muiden toimijoiden kanssa. Samoin ulkopuoliset toimijat, mm. yksityiset yritykset, voivat valmistautua mm. investointitarpeisiin, joita tarvitaan palvelutoimintojen käynnistämiseen, mikäli kaupunki siirtää palvelutuotantoaan osittain tai kokonaan ulkopuolisten toimijoiden hoidettavaksi.

Palvelustrategia on myös osa Kaarina-strategian jalkauttamista. Samoin palvelustrategia liittyy kiinteästi kaupungissa käynnissä olevaan toiminnan kehittämis- ja talouden tasapainotusohjelmaan.

Kaarinan kaupunki hyväksyi vuonna 2007 ensimmäisen palvelustrategiansa. Viimeksi palvelustrategiaa on päivitetty vuonna 2016.

Palvelustrategian valmistelu käynnistyi tammikuussa 2019, jolloin kaupunginhallitus hyväksyi palvelustrategian valmistelun periaatteet. Lautakunnat ovat tehneet ehdotuksensa palvelustrategiaksi huhtikuussa 2019. Luottamushenkilöseminaarit aiheesta pidettiin maalisi- ja toukokuussa. Kaupunginhallituksessa palvelustrategia käsiteltiin ensimmäisen kerran kesäkuussa 2019, jolloin kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi. Uudelleen palvelustrategia tuotiin kaupunginhallitukselle syyskuussa 2019. Kaupunginvaltuuston kannanotto palvelustrategiaan saataneen syksyn 2019 aikana.

Edellisen palvelustrategian mukaisesti palvelut on ryhmitelty elämänkaari-mallin mukaisesti lasten ja nuorten palveluihin, terveyden ja toimintakyvyn palveluihin sekä ikäihmisten palveluihin. Konsernijohtoon palvelut, hallinto-palvelut, tekniset palvelut sekä kaupunkikehityspalvelut on koottu yhteen Yhteisiin palveluihin.

2. Vaihtoehtoiset toimintatavat

Kaarinan kaupungin omien ja kuntien yhteistoimintaorganisaatioiden lisäksi palveluntarjoajina voivat tulevaisuudessa olla yksityiset yritykset ja liiketoiminnan harjoittajat, ns. kolmannen sektorin toimijat, osuuskunnat, valtion alue- ja paikallisyksiköt, seurakunnat sekä vapaaehtoisyhteisöt ja esimerkiksi omaishoitajat.

Vaihtoehtoisia toimintatapoja ovat esimerkiksi:

- kunnassa tai kuntakonsernissa tuotettava palvelu
- toisten kuntien kanssa yhteistyönä tuotettu palvelu
- ostopalvelu, jossa kunta sopii palveluntuottajan kanssa asiakkaalle tarjottavista palveluista
- kunnan tarjoama tietyn toimialan palveluseteli, jolla asiakas voi ostaa tarvitsemiaan palveluita haluamaltaan palvelun tarjoajalta
- ulkopuoliselle yritykselle annettava toimilupa
- palvelutuotannossa tarvittavan käyttöomaisuuden vuokraus ulkopuoliselle yritykselle julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö
- yksityistäminen eli kunnan toiminnan myyminen yksityiselle liiketoiminnan harjoittajalle
- kunnan tukema vapaaehtois- tai omaistyy
- harrastus- ja vapaaehtoisporhaisten toimijoiden tukeminen avustuksin

Peruslähtökohta vaihtoehtoisten toimintatapojen käyttöönotolle tulee olla, että uusien toimintatapojen on tuotettava asiantuntevaan ja luotettavaan selvitykseen perustuvaa lisäarvoa palveluiden käyttäjille ja kaupungin asiakkaille. Muutosta ei tehdä muutoksen vuoksi, ja sen on perustuttava punnittuihin tosiseikkoihin, erityisesti vaihtoehtoisten toimintatapojen kustannusten sekä laadun vertailuun. Lisäksi ostopalveluita harkittaessa palvelutuotannossa on oltava olemassa markkinat, joilta ostaminen aidon kilpailutuksen kautta on mahdollista. On huomioitava, että Kaarinan kaupungin organisaatiossa tulee olla riittävä määrä erityisasiantuntijuutta vaihtoehtoisten toimintatapojen käyttöönottoa, seurantaa ja valvontaa varten, koska viime kädessä kaupunki vastaa järjestämänsä palvelun laadusta ja tarkoituksenmukaisuudesta.

Uuden tuottamistavan valinnassa on huomioitava seuraavat periaatteet:

- Uuden tuottamistavan valintaan on perusteltu syy
- Palvelun uudesta tuottamistavasta tehdään aina erillinen päätös euro-määrältään merkittävien palveluiden osalta
- Uusi tuottamistapa voi koskea myös vain osaa toiminnasta
- Tieto siitä, mitä palvelun tuottaminen kaupungin omana toimintana maksaa, on edellytys uuden tuottamistavan valinnan käynnistämiseksi
- Uutta tuottamistapaa valittaessa kiinnitetään huomiota myös palveluiden laatuun
- Tuottamistavan valinnassa huomioidaan, miten tuottamistapa joustaa palveluiden tarpeen muutokseen
- Tuottamistavan valinnassa huomioidaan tiedonsiirtoon ja tietosuojaan liittyvät asiat

- Uuden tuottamistavan valinnan yhteydessä pyritään turvaamaan kaupungin henkilökunnan asema. Vaihtoehtoina ovat mm. siirtyminen kaupungin organisaation sisällä vapautuviin tehtäviin tai liikkeenluovutuksen periaattein mahdollisen uuden työnantajan palvelukseen. Joustavan uudelleensijoittumisen edesauttamiseksi voidaan tarjota järjestelyiden kohteena oleville henkilöille myös täydennyskoulutusta
- Ennen uuden tuottamistavan valintaa koskevaa päätöstä valmistellaan myös selvitys muutoksen vaikutuksista henkilöstön ja yritysten asemaan

3. Palvelustrategian toteuttaminen ja seuranta

Kappaleessa 4. on linjattu, millä tavoin Kaarinan kaupunki järjestää palvelut vuoteen 2025 mennessä.

On huomioitava, että palveluille määritelty tuottamistapa on **tavoitteellinen**: mikäli vaihtoehtoisten toimintatapojen arviointi osoittaa, että palvelustrategiaan kirjattu toimintatapa ei tuota riittävästi lisäarvoa kaupungin palveluiden käyttäjille ja kaarinalaisille, ei linjausta toteuteta. Myöskään tuottamistavan yhteydessä mainitut prosenttiluvut eivät ole sitovia, vaan osoittavat suunnan, jota kohti seuraavan kuuden vuoden aikana on tarkoitus edetä. Palvelustrategiaan kirjatusta prosenttiluvusta voidaan poiketa **enintään viisi prosenttiyksikköä suuntaan tai toiseen**. Mikäli yksittäistapauksessa palvelustrategian mukaisesta prosenttiluvusta poiketaan yli viisi prosenttiyksikköä tai palvelustrategian linjausta ei toteuteta arvioinnin perusteella, asia tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Palvelustrategiassa tehdyt linjaukset ovat perusta talousarviolle ja -suunnitelmalle. Talousarviossa raportoidaan tiiviisti otsikon "Palvelustrategian toteuttaminen" alla, miten palvelustrategian linjaukset vaikuttavat talousarvioon.

Palvelustrategia päivitetään uuden valtuustokauden käynnistymisen jälkeen alkuvuonna 2022.

4. Palvelustrategian tavoitteelliset linjaukset Kaarinan kaupungissa vuosina 2019 - 2025

YHTEISET PALVELUT (TUKIPALVELUT)

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSEN KUVAUS

Alla on kuvattu, mitä palveluiden tuottamistavan valintaa vaikuttavia muutoksia toimintaympäristössä ennakoidaan tapahtuvan vuosina 2019 - 2025

Konsernijohto ja hallintopalvelut

- Kuntien yhteistyön lisääntyminen/ tiivistyminen
- Seudullinen kilpailu kiristyy vuokratalotoiminnassa
- Positiivinen rakennemuutos edellyttää yhteistyön lisäämistä muiden kuntien kanssa sekä omien toimenpiteiden lisäämistä yritysten osaavan työvoiman saamiseksi
- Sote- ja maakuntauudistus kariutui maaliskuussa 2019. Mikäli uudistus olisi toteutunut, uudistuksella olisi ollut vaikutuksia myös tukipalveluiden tarpeeseen. Vaikutus ei kuitenkaan olisi ollut suoraan verrannollinen poistuvan sotehenkilöstön määrään, vaan vaikutus olisi vaihdellut toiminnoittain. Yhteistyövalmistelua jatketaan seudullisesti ja sillä saattaa olla vaikutuksensa tukipalveluiden tarpeeseen.
- Itäisten kuntien omistama laskentapalveluyhtiö Tilikunta aloitti toimintansa 1.1.2019
- Eläköitymisiin varautuminen
- Tietotekniikassa pilvipalveluiden laajempi käyttö
- Digitaalisuuden hyödyntäminen ja sähköisten palveluiden kehittäminen huomioiden kuitenkin myös ne asiakasryhmät, joita sähköiset palvelut eivät tavoita tai jotka eivät pysty palveluita hyödyntämään
- Viestinnän ja markkinoinnin tarpeen kasvu

Tekniset palvelut

- Teknisten palveluiden rakennuttamisen tehtävänä on poikkeuksellisen runsaslukuisten ja mittaluokaltaan suurten investointihankkeiden toteutus
- Yksityistielain muutoksen myötä yksityistielautakunnat (tekniikan lautakunnan alainen yksityistiejaos) loppuivat vuoden 2019 alussa
- Mahdollinen sote-, maakunta- (sekä kunta)uudistus voi siirtää kiinteistökantaa pois kaupungin ylläpidosta/omistuksesta

Kaupunkikehityspalvelut

- Ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan kuntayhteistyön lisääntyminen
- Littoistenjärven eri toimijatahojen uudelleen tarkastelu
- Tiukkenevat ympäristö- ja päästölainsäädännön muutokset

Sivistyspalvelut/ vapaa-ajan palvelut

- Henkilöstösiirrot ovat mahdollisia kulttuuri- ja kirjastopalveluissa ja palvelupisteissä toimintamuutosten takia
- Henkilöstön kouluttaminen vastaamaan sähköistyviä palveluita on tärkeää

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Konsernijohto						
Elinkeinopalvelut	570 000	kuntalaiset, yritykset	kuntayhteistyö 60 %, oma tuotanto 40 %	ostopalvelut	<u>Kuntayhteistyö 60 %</u> <u>oma tuotanto 40 %</u>	Nykyinen malli on toimiva
Vuokratalotoiminta	ei määrärahaa	kuntalaiset	oma tuotanto 100 %	kuntayhteistyö, yksityistäminen	<u>Oma tuotanto 100 %</u>	Nykyinen malli on toimiva
Kanslia- ja viestintäpalvelut						
Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokoushallinto	280 000	sisäiset, kuntalaiset, ulkopaikkakuntalaiset, luottamushenkilöt	oma tuotanto 95 % kuntayhteistyö 5 %		<u>Oma tuotanto 95 %</u> <u>Kuntayhteistyö 5 %</u>	Pääsääntöisesti viranomaistoimintaa. Kuntayhteistyön lisäämisen mahdollisuuksia on selvitetty Liedon kunnan kanssa. Käytännössä yhteistyötä voidaan tehdä ja on tehtykin kokoushallinnon kehittämisessä. Muutoin synergiaetuja ei löydy.
Asiakirjahallinnon ohjaus, suunnittelu, kehittäminen ja valvonta. Kaupunginarkiston hoito ja kaupungin arkistotyön ohjaus ja valvonta,	80 000	sisäiset asiakkaat, kuntalaiset, ulkopaikkakuntalaiset, luottamushenkilöt	oma tuotanto 95 % kuntayhteistyö 5 %		<u>Oma tuotanto 95 %</u> <u>Kuntayhteistyö 5 %</u>	Pääsääntöisesti viranomaistoimintaa. Kuntayhteistyön lisäämisen mahdollisuuksia on selvitetty Liedon kunnan kanssa. Käytännössä yhteistyötä voidaan tehdä ja on tehtykin asiakirjahallinnon kehittämisessä. Muutoin synergiaetuja ei löydy.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Viestinnän toteuttaminen ja kehittäminen	180 000	media, sisäiset asiakkaat, kuntalaiset, yritykset, luottamushenkilöt	oma tuotanto 55 %, ostopalvelu 45 %		<u>Oma tuotanto 55 %, ostopalvelu 45 %</u>	Ostopalveluilla täydennetään kaupungin viestinnän henkilöstöresursseja erityisesti viestinnän koulutuksessa ja loma-ajan sijaistuksissa. Kaupunki hyödyntää ulkopuolista osaamista mm. kaupungin tiedotuslehden taitossa, painatuksessa ja jakelussa.
Henkilöstöpalvelut						
Henkilöstönkehittäminen (sis. rekrytointipalvelu, koulutukset, kesätyöntekijät, kannustuspalkkiot, toimisto- ja asiantuntijapalvelut, uudelleensijoittaminen, ICT)	460 000	sisäiset asiakkaat	oma tuotanto 85 % ostopalvelu 15 %	Kuntayhteistyö	<u>oma tuotanto 85 % ostopalvelu 15 %</u>	Ei muutostarpeita nykyiselle toimintatavalle. ICT, koulutus, asiantuntijapalvelut, laskentapalvelut ostetaan. HR ja rekrytointi omana keskitettynä tuotantona tarkoituksenmukaista.
Työterveyshuolto	720 000	sisäiset asiakkaat	ostopalvelu 100 %	Kuntayhteistyö, julkisomisteinen yhtiö	<u>Ostopalvelu 100 %</u>	Ei muutostarpeita nykyiselle toimintatavalle. Nykyinen tuottamistapa toimii ja palvelu on monipuolista ja tarpeita vastaavaa. Henkilöstötyytyväisyys hyvä nykyiseen toimintamalliin.
Henkilöstöpalvelut (sis. työtoiminta, koulutus, muistamiset)	170 000	sisäiset asiakkaat	oma tuotanto 35 % ostopalvelu 65 %	Kuntayhteistyö	<u>Oma tuotanto 35 %, ostopalvelu 65 %</u>	Ei muutostarpeita nykyiselle toimintatavalle. Muistamiset sekä asiantuntija-, virkistys- ja koulutuspalveluita ostetaan.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Työyhteisön kehittäminen (sis. työsuojelu, työhyvinvointi, koulutus)	78 000	sisäiset asiakkaat	oma tuotanto 90 % ostopalvelu 10 %	Kuntayhteistyö	Oma tuotanto 90 %, ostopalvelu 10 %	Ei muutostarpeita nykyiselle toimintatavalle. Työsuojelu- ja työhyvinvointitoiminnan tuottaminen omana keskitettynä toimintana tarkoituksenmukaista. Työpaikalla oltava työturvallisuuslain sekä lain työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta mukaisesti työsuojeluorganisaatio ja työsuojelutoimintaa.
Talous- ja hankintapalvelut						
Laskentapalvelut	775 000	Osakaskunnat, kuntien osakeyhtiöt, tulevat kunta- ja muut asiakkaat	<u>Kuntayhteistyö 100 %</u> Tilikunta Oy 1.1.2019 - Kaarinan, Liedon, Paimion ja Sauvon omistama palvelukeskus		<u>Kuntayhteistyö 100 %</u> Tilikunta Oy 1.1.2019 - Kaarinan, Liedon, Paimion ja Sauvon omistama palvelukeskus; Inhouse-yhtiön tavoitteena on saada uusia kunta-asiakkaita, jolloin Kaarinan omistuksen suhteellinen osuus saattaa pienentyä.	Mahdollisuus hankkia uudet ohjelmat, jotka hyödyntävät paremmin digitaalisuutta ja sähköistä tiedonsiirtoa. Ohjelmat tehokkaassa käytössä moniyritysversiona. Mahdollistaa synergiaedut, sijaistamiset ja erityisosaamisen. Osakeyhtiömuodossa toimien voidaan ottaa asiakkaaksi myös kuntien osakeyhtiöitä, joka ei vastuukuntamallilla toimien olisi ollut mahdollista.
Perintätoiminnot	perintäasiakkaat maksavat	Kaarinan kaupunki	ostopalveluna perintätoimistossa, laskentapalvelut hoitaa perinnän alkuvaiheen (1. huomautus)	Kokonaispalveluna perintätoimistolta	<u>Ostopalvelu 100 %</u>	Prosessi on tehokkaampi ja taloudellisempi, kun perintätoimisto hoitaa sen kokonaan.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Hankintapalvelut	190 000	sisäiset	oma tuotanto 95 %, kuntayhteistyö 5 % (seudullinen hankintayhteistyösopimus, KL-kuntahankinnat)	Ostopalvelut	<u>Oma tuotanto 70 %</u> <u>Kuntayhteistyö 25 % (ml. KL-kuntahankinnat, seutuyhteistyö)</u> <u>Ostopalvelut 5 %</u>	Logistiikan ja hankinnan asiantuntijapalvelut yhdistetty. Logistiikkapalveluja käyttää pääosin muut palvelualueet. Kuntayhteistyön lisääminen. Laki-ym. asiantuntijapalvelut tarpeen mukaan ostopalveluna.
Tietohallinto						
Työasemien peruspalvelut hallintoympäristössä (laittepalvelut, tukipalvelut ja kehityspalvelut)	363 000	pääosin sisäiset asiakkaat	90 % omaa tuotantoa, 10 % ostopalvelua		<u>Oma tuotanto 90%</u> <u>ostopalvelu 10%</u>	Ei muutostarpeita nykyiselle toimintatavalle. Oma tuotanto on erittäin laadukasta ja kustannustehokasta. Turun itäisten kuntien tietotekniikkayhteistyöstä tehtiin selvitys syksyllä 2016. Selvityksen perusteella itäisten kuntien tietotekniikkahenkilöt jakautuisivat kuntiin jääviin ict-tilaajiin ja mahdolliseen osakeyhtiöön siirtyviin ict-tuottajiin. Edellä esitetyllä jaolla ei saavutettaisi mitään toiminnallista hyötyä.
Työasemien peruspalvelut opetusympäristössä (laittepalvelut, tukipalvelut ja kehityspalvelut)	141 000	pääosin sisäiset asiakkaat	85 % omaa tuotantoa, 15 % ostopalvelua		<u>85 % omaa tuotantoa</u> <u>15 % ostopalvelua</u>	Ei muutostarpeita nykyiselle toimintatavalle. Oma tuotanto on erittäin laadukasta ja kustannustehokasta. Katso myös edellinen perustelu.
Tietoliikenneverkkopalvelut	215 000	pääosin sisäiset asiakkaat	25% omaa tuotantoa 75% ostopalveluna		<u>25% omaa tuotantoa</u> <u>75% ostopalveluna</u>	Ei muutostarpeita nykyiselle toimintatavalle.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Hallintoympäristön perusohjelmistopalvelut	243 000	pääosin sisäiset asiakkaat	100% ostopalveluna		100% <u>ostopalvelua</u>	Kaarinan kaupunki ei tee itse perusohjelmistoja, vaan ostaa tarvittavat käyttöoikeudet.
Opetusympäristön perusohjelmistopalvelut	8 000	pääosin sisäiset asiakkaat	100% ostopalveluna		100% ostopalveluna	Kaarinan kaupunki ei tee itse perusohjelmistoja, vaan ostaa tarvittavat käyttöoikeudet.
Sovellusympäristön hallinta- ja käyttöpalvelu	194 000	pääosin sisäiset asiakkaat	90% omaa tuotantoa 10 % ostopalveluna		90% omaa tuotantoa 10 % ostopalveluna	Ei muutostarpeita nykyiselle toimintatavalle. Oma tuotanto on erittäin laadukasta ja kustannustehokasta. Turun itäisten kuntien tietotekniikka-yhteistyöstä tehtiin selvitys syksyllä 2016. Selvityksen perusteella itäisten kuntien tietotekniikkahenkilöt jakautuisivat kuntiin jääviin ict-tilaajiin ja mahdolliseen osakeyhtiöön siirtyviin ict-tuottajiin. Edellä esitetyllä jaolla ei saavutettaisi mitään toiminnallista hyötyä.
Puhelinpalvelut (sisältää kaikki kaupungin puhelinympäristön palvelut puhelukustannuksineen)	214 000	pääosin sisäiset asiakkaat	20% oma tuotanto 80 % ostopalveluna		20% oma tuotanto 80 % ostopalveluna	Ei muutostarvetta nykyiselle toimintatavalle.
Teknisten palveluiden yleishallinto						
Yleishallinto	33 859 €	sisäiset, kuntalaiset, luottamushenkilöorganisaatiot, yritykset, viranomaiset	oma tuotanto		Oma tuotanto 100 %	Tuotetaan pääsääntöisesti omaan tuotantona.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Tila- ja ravintopalvelut						
Ruokapalvelujen strateginen johtaminen	Sisältyy koulu-, päivähoito- sekä vanhus- ja vammaishuollon ateriakustannuksiin	sisäiset asiakkaat, luottamushenkilöt	oma tuotanto	oma tuotanto	<u>Oma tuotanto 100 %</u>	Laadun ja palvelun varmistaminen kaikissa olosuhteissa tärkeää. Ostosaaminen ja kokonaisuuden hallinta säilytettävä.
Koulu- ja päivähoitoateriat	3 840 981 €	sisäiset ja kaupugin yhteistyökumppanit	oma tuotanto	osittainen ostopalvelu	<u>Valmistus: Oma tuotanto 100 %</u>	Kevyt organisaatio, olemassa olevat resurssit tehokkaasti käytössä ja hyvä toimitusvarmuus ja joustavuus erittäin tärkeää. Ostopalveluna henkilöstöpalvelua esim. yhdistelmätyöntekijöitä (puhtaus- ja ruokahuolto) päiväkoteihin tai kouluun. Tällä hetkellä käytäntö käytössä jo mm. Niemenkulman koululla ja Koriston päiväkodissa. Palvelun tuotannon (=työntekijäresurssi) ulkoistus 5 %.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Vanhus- ja vammaishuollon ateriat	1 476 283 €	sisäiset, kuntalaiset (ateriapalvelu)	oma tuotanto ostopalvelu 3%	osittainen ostopalvelu	<u>Omatuotanto 90%, ostopalvelu 10%</u>	Sote-uudistuksen "kaaduttua" maan hallituksen eroon 8.3.2019, ei ole enää nähtävissä olevassa tulevaisuudessa perusteltua varautua sote-kiineistöjen ulkoistukseen näiden kiinteistöjen palveluita kategorisesti ulkoistaen. Osittaista ostopalvelua toteutetaan jo nyt palvelua ostamalla (ruuanvalmistus omana toimintana). Ostopalvelua voidaan lisätä valmiiden tuotteiden ostolla/ yhteistyöllä yritysten kanssa mm. ateriapalvelun osalta.
Henkilöstöruokailu, kokouskahvitukset, tarjoilut yms.	100 000 €	pääosin kaupungin henkilökunta	<u>Oma tuotanto 100 %</u> (terveyskeskus, kaarinakoti)	osittainen ostopalvelu	<u>Omatuotanto 80% ostopalvelu 20%</u>	Kokouskahvitarjoilut, juhlaruokailut yms. Ostetaan yrityksiltä, henkilöstöruokailu toteutetaan Kaarinakodin ruokasalissa samalla listalla kuin asukasruokailu.
Siivous	2 937 208 €		oma tuotanto, ostopalveluina tuotetaan 15 %	osittainen ostopalvelu perinteinen kilpailutus ja puitesopimuskumppanit	<u>Omatuotanto 70% ostopalvelu 30%</u>	Valtuuston asettama ostopalveluiden tavoite saavutettu keväällä 2019. Jatkossa ostopalvelun osuus nostetaan n. 30%:n toiminnasta, perusteena eläköitymiset ja työvoiman saatavuusongelmat.
-Siivous; koulut	1 148 766 €	sisäiset	oma tuotanto ostopalvelu n. 19 % oma tuotanto			
-Siivous; päiväkodit	506 629 €	sisäiset				
-Siivous; vanhus- ja vammaistyö	679 830 €	sisäiset	oma tuotanto ostopalvelu n. 5%			
-Siivous; muut	604 983 €	sisäiset	oma tuotanto ostopalvelu n. 20%			

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Kiinteistönhoito	1 392 241 €	sisäiset	oma tuotanto, ostopalvelut n. 20 %	ostopalvelu	<u>Pääosa tuotetaan omana toimintana. Ostopalveluja n. 30 %.</u>	Kiinteistönhoidon ydintoimintojen tuottaminen on kiinteistönomistajalle kuuluvaa työtä. Ulkoistetaan erikoispalveluja, pihojen talvikunnossapitoja jne.
Kunnossapito	1 807 705 €	sisäiset	oma tuotanto 25% ostopalvelut 75 % työnjohto, oma 100 %	ostopalvelu	<u>Tavoitteena oma toiminta 25%, ostopalvelut 75% _____ työnjohto, oma 100%</u>	Oman työnjohton säilyttäminen takaa osaamisen säilymisen omassa organisaatiossa ja mahdollistaa joustavia toimintamuotoja sekä toimintavarmuuden vaihtelevissa suhdannetilanteissa. Ostopalveluita käytetään kunnossapidon rakentamispalveluiden tuottamiseen.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Isännöinti	158 862 €	sisäiset	oma tuotanto	ostopalvelu	Tuotetaan omana toimintana.	Omistajalle ja käyttäjälle kuuluva työ.
Rakennuttaminen ja hankesuunnittelu	149 588 €	sisäiset	oma tuotanto 90% ostopalvelu 10%	ostopalvelu	Oma tuotanto 90% ostopalvelu 10%	Omistajalle ja käyttäjälle kuuluva työ. Erillisselvitykset voidaan kilpailuttaa.
Infrapalvelut						
Liikenneväylät	1 682 901 €		oma tuotanto 5 %, ostopalvelu 95 %	ostopalvelu	Ostopalvelu 100 %	Pääosa tuotetaan jo tällä hetkellä ostopalveluna ja liikenneväylät muodostavat selkeän kilpailutettavan kokonaisuuden. Lisäksi omaa kalustoa ei kannata ylläpitää tätä tarkoitusta varten.
-Kesäkunnossapito	250 000 €	kuntalaiset	osto 90 %, oma 10 %		osto 90 %, oma 10 %	
-Päällysteiden korjaus	120 000 €	kuntalaiset	osto 90 %, oma 10 %		osto 90 %, oma 10 %	
-Auraus	380 000 €	kuntalaiset	osto 100 %		osto 100 %	
-Hiekkoitus ja hiekanpoisto	200 000 €	kuntalaiset	osto 100 %		osto 100 %	
-Muut	697 901 €	kuntalaiset	osto 90 %, oma 10 %		osto 90 %, oma 10 %	
-Valaistus	260 000 €	kuntalaiset	ostopalvelu 100 %		ostopalvelu 100 %	
Joukkoliikenne	1 522 000 €		Seudun joukkoliikenneltk ostopalveluna		Hallinto: kuntayhteistyönä Liikennöinti: ostopalveluna	Hallinto viranomaistoimintaa.
Suunnittelu	309 658 €	kuntalaiset	oma tuotanto 70, ostopalvelu 30	ostopalvelu	Oma tuotanto 70 % ja ostopalveluna 30 %	Keskeinen omistajan osaaminen kannattaa säilyttää kaupungilla.
Rakennuttaminen	55 300 €	sisäiset, kuntalaiset	oma tuotanto 100 %	ostopalvelu	Pääosa tuotetaan omana toimintana, mutta osia toiminnasta on mahdollista kilpailuttaa.	Keskeinen omistajan osaaminen tulee säilyttää kaupungilla.
Lämpölaitos	1 319 606 €	kuntalaiset	toiminta ulkoistettu Turku Energialle 100 %	Seudullinen yhtiö	Seudullinen yhtiö	Sopimus Turku Energian kanssa voimassa vuoteen 2026.
Maankaatopaikka					Ostopalvelu 100 %	Ei omaa maankaatopaikkaa olemassa.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Satamat	72 546 €		ostopalvelu 100 %	oma tuotanto	<u>Ostopalvelu 100 %</u>	

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Liikunta- ja viherpalvelut, viherpalvelut						
Yleiset alueet	1 216 281 €	kuntalaiset	oma tuotanto 60 %, ostopalvelu 40 %	ostopalvelun lisääminen	Oma tuotanto 50 % ja ostopalvelut 50 %	Voimakkaampi ostopalveluihin laajentaminen ei ole mahdollista, koska tarjontaa sopivasta osaamisesta ei ole riittävästi tarjolla. Lisäksi erityistuotantoa kannattaa säilyttää omana toimintana osaamisen ja toimintavarmuuden säilyttämiseksi. Piikkiön hoitoalueen nurmialueiden hoidon kilpailutus syksyllä 2019.
-I-hoitoluokka	158 117 €	kuntalaiset	oma tuotanto 68 %, ostopalvelu 32 %	ostopalvelun lisääminen	oma tuotanto 60 %, ostopalvelu 40 %	Ylläpitosiivouksen ulkoistaminen on mahdollista
-II -hoitoluokka	595 978 €	kuntalaiset	oma tuotanto 50 %, ostopalvelu 50 %		oma tuotanto 50 %, ostopalvelu 50 %	Tavoitetilassa. Leikkikenttien turvamääräykset nostavat merkittävästi oman tuotannon osuutta.
-III -hoitoluokka	194 605 €	kuntalaiset	oma tuotanto 35 %, ostopalvelu 65 %	ostopalvelun lisääminen	oma tuotanto 30 %, ostopalvelu 70 %	Piikkiön hoitoalueen nurmikonleikkuut ulkoistetaan.
-Erityisalueet	218 931 €	kuntalaiset	oma tuotanto 30 %, ostopalvelu 70 %		oma tuotanto 30 %, ostopalvelu 70 %	Tavoitetilassa. Matonpesupaikkojen, viljelypalstojen, uimarantojen, koirapuistojen palvelut ovat jo pitkälti ulkoistettu.
Liikunta- ja viherpalvelut, Liikuntapalvelut						
Hallinto, avustus- ja ohjaustoiminta	530 887 €	kuntalaiset, seurat, yhdistykset	oma tuotanto 95 %, ostopalvelu 5 %	Ostopalvelun lisääminen liikunnan ohjauksessa	oma tuotanto 95 %, ostopalvelu 5 %	Liikuntapalveluiden kustannukset ovat alle maan keskiarvon, joten ulkoistamispaine on pieni.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Ulkoliikuntapaikat	1 126 287 €	kuntalaiset, seurat, yhdistykset, lajiliitot	oma tuotanto 80 %, ostopalvelu 20 %	ostopalvelun ja sisäisen yhteistyön lisääminen, seura- ja kuntayhteistyö	oma tuotanto 75 %, ostopalvelu 25 %	Lähiliikuntapaikkojen ja matalan kynnyksen liikuntapalveluiden kehittäminen vaatii osaavaa ja sitoutunutta henkilökuntaa, siksi oman tuotannon osuus tulee säilyttää edelleen suurena.
Sisäliikuntapaikat	619 770 €	kuntalaiset, seurat, yhdistykset, lajiliitot, yritykset	oma tuotanto 90 %, ostopalvelu 10 %	ostopalvelun ja sisäisen yhteistyön lisääminen, seura- ja kuntayhteistyö	oma tuotanto 90 %, ostopalvelu 10 %	Laadukkaan palvelun ja kiinteistön valvonnan varmistaminen. Etävalvonnan ja muiden sähköisten järjestelmien kehittäminen jatkossakin.
Uimahalli ja kuntokoulu	1 292 722 €	kuntalaiset, seurat	oma tuotanto 100 %, ostopalvelu 0 %	Ostopalvelun ja seurayhteistyön lisääminen	oma tuotanto 100 %, ostopalvelu 0 %	Kuntalaisten laadukkaiden, edullisten ja monipuolisten palveluiden turvaaminen terveyden ja hyvinvoinnin näkökulmasta. Uimahallin kuntokoulun käyttötarkoitus suunnitellaan uudelleen soveltuvaksi paremmin myös ikäihmisille ja erityisryhmille.
Jäähalli	20 000 €	kuntalaiset, seurat, yritykset, muut käyttäjät	oma tuotanto 0 %, ostopalvelu 100 %	Kaupungin oma tuotanto	oma tuotanto 0 %, ostopalvelu 100 %	Vastuualueen henkilöresurssit ja osaaminen eivät ole riittävät jäähallin ylläpitoon.
Vesihuoltolaitos						
Vesilaitos	3 041 700	kuntalaiset	oma tuotanto 55 % ostopalvelu 45 %	Yhtiöittämisvaihtoehto on teklan päätöksellä hylätty (n. 2 v. sitten).	Jatketaan nykykäytännön mukaan omana tuotantona (henkilötyö) ja ostopalveluna (koneet - ja kuljetuskalusto kuljettajineen).	Yhtiöittämisvaihtoehto on teklan päätöksellä hylätty (n. 2 v. sitten).
Viemärilaitos	4 020 075 €	kuntalaiset	oma tuotanto 30 % ostopalvelu 70 %	Yhtiöittämisvaihtoehto on teklan päätöksellä hylätty (n. 2 v. sitten).	Jatketaan nykykäytännön mukaan omana tuotantona (perushenkilötyö) ja ostopalveluna (koneet - ja kuljetuskalusto kuljettajineen sekä merkittävimmät pumppaamohuollot ja automaatioon liittyvät työt).	Yhtiöittämisvaihtoehto on teklan päätöksellä hylätty (n. 2 v. sitten).

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Maankäyttö ja elinvoima						
Yleis- ja asemakaavoitus	524 000 €	sisäiset, kuntalaiset, yritykset	oma tuotanto 75 %, ostopalvelu 25 %	kuntayhteistyö tai osittainen ostopalvelu	<u>Pääosa tuotetaan omana toimintana. Selvitykset sekä erikoissuunnittelu hankitaan ostopalveluna.</u>	Yleiskaavoitus on keskeinen kaupungin strategisen johtamisen väline. Asemakaavasuunnittelu tehdään pääosin omana työnä palvelun laadun ja toiminta- varmuuden sekä osto-osaamisen turvaamiseksi.
Maanhankinta, -myynti ja sopimukset	296 000 €	sisäiset, kuntalaiset, yritykset	oma tuotanto 60 %, ostopalvelu 40 %	-	<u>Pääosa tuotetaan omana toimintana. Markkinointiaineistoa sekä selvityksiä hankitaan ostopalveluna.</u>	Keskeinen kaupungin strategisen johtamisen väline.
Kiinteistönmuodostus	171 000 €	sisäiset, kuntalaiset, yritykset	oma tuotanto 80 %, ostopalvelu 20 %	kuntayhteistyö tai osittainen ostopalvelu	<u>Oma tuotanto 100 %</u>	Pääsääntöisesti viranomaistoimintaa.
Paikkatieto	280 000 €	sisäiset, kuntalaiset, yritykset, viranomaiset	oma tuotanto 80 %, ostopalvelu 20 %	kuntayhteistyö tai osittainen ostopalvelu	<u>Pääosa tuotetaan omana toimintana. Seudun paikkatietojärjestelmä tuotetaan kuntien välisenä yhteistyönä.</u>	Pääsääntöisesti viranomaistoimintaa.
Ympäristönsuojelu ja rakennusvalvonta						
Ympäristönsuojelu	285 000 €	sisäiset, kuntalaiset, yritykset, viranomaiset	oma tuotanto 90 %, ostopalvelu 10 %	kuntayhteistyö	Oma tuotanto 100 %	Pääsääntöisesti viranomaistoimintaa.
Ympäristönsuojelu projektit ja selvitykset	158 000 €	sisäiset, kuntalaiset, yritykset, viranomaiset	oma tuotanto 5 %, ostopalvelu 95 % (kuntayhteistyö)	vesialueen hoitokunta tai neuvottelukunta	Oma tuotanto 5 %, ostopalvelut 95 %, Littoistenjärvi, luontoselvitykset yms.	Littoistenjärven eri toimijatahojen uudelleen tarkastelu.
Rakennusvalvonta	515 000 €	sisäiset, kuntalaiset, yritykset, viranomaiset	oma tuotanto 95 %, ostopalvelu 5 %	kuntayhteistyö	Oma tuotanto 95 % ostopalvelu 5 %, lakipalvelut	Pääsääntöisesti viranomaistoimintaa.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Investoinnit						
Maan hankinta	250 000 €		oma tuotanto		Oma tuotanto 100 %	Omistajalle kuuluva tehtävä.
Katujen uudisinvestoinnit	3 200 000 €		ostopalvelu 100 %	kuntayhteistyö, yhtiöittäminen	Ostopalvelut 100 %	(Koko infra) Uudisrakentamiskohteet ovat helposti kilpailutettavia.
Katujen peruskorjausinv.	1 355 000 €		ostopalvelu 100 %		Ostopalvelu 100 %	Tuotetaan jo tällä hetkellä ostopalveluna. Lisäksi omaa kalustoa ei kannata ylläpitää tätä tarkoitusta varten.
Viheralueiden ja liikuntapaikkojen uudisinvestoinnit	170 000 €		oma tuotanto 50 % ostopalvelu 50 %		oma tuotanto 50 % ostopalvelu 50 %	Kone- ja henkilöresurssit ja erikoispalvelut ulkoistetaan. Työmaat on hoidettava edelleen projektijohtoisena, koska viherrakentamisen osaaminen kaupungissa tulee säilyä.
Viheralueiden ja liikuntapaikkojen peruskorjausinvestoinnit	2 110 000 €		oma tuotanto 17 % ostopalvelu 83 %		oma tuotanto 50 % ostopalvelu 50 %	Pienet erityisosaamista vaativat kohteet kannattaa toteuttaa omana tuotantona.
Vesihuollon uudisinv.	1 770 000 €		ostopalvelu		Ostopalvelu 100 %	Vaadittavia resursseja ei ole järkevää ylläpitää kaupungin toimintana.
Vesihuollon peruskorjausinv.	930 000 €		oma tuotanto 70 % ostopalvelu 30 %		Omatuotanto 50, ostopalvelu 50 %	Pienet erityisosaamista vaativat kohteet kannattaa toteuttaa omana tuotantona.
Kaukolämmön uudisinv.			toiminta ulkoistettu 100 %		Turku Energia 100 %	Toiminta vuokrattu.
Kaukolämmön peruskorjausinv.			toiminta ulkoistettu 100 %		Turku Energia 100 %	Toiminta vuokrattu.
Satamien investoinnit	90 000 €		ostopalvelu		Ostopalvelu 100 %	Edellyttää erityisosaamista ja kalustoa.
Talonrakennuksen uudis ja peruskorjausinvestoinnit	12 190 000 €		ostopalvelu		Ostopalvelu 100 %	Vaadittavia resursseja ei ole järkevää ylläpitää kaupungin toimintana.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA YHTEISSÄ PALVELUISSA (TUKIPALVELUT)

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Talonrakennuksen pienkorjaushankkeet, lähinnä peruskorjauksia	2 530 000 €		omatuotanto 5 %, ostopalvelu 95 %		<u>Ostopalvelu n. 100 %</u>	Vaadittavia resursseja ei ole järkevää ylläpitää kaupungin toimintana.
Vapaa-ajan palvelut						
Asiointipalvelut	281 095	Kuntalaiset, kaupungin toiminnan sisäiset asiakkaat, jonkin verran Turun seudun muut asukkaat	Oma tuotanto 100%	Omalle tuotannolle on vaikeata löytää vaihtoehtoja	Oma tuotanto 100 %	Edullisempaa tapaa tuottaa palvelua ei todennäköisesti ole
Yksityiskohtaisen tarkastelun ulkopuolella olevat palvelut						
Kaupungin johtaminen ja strateginen suunnittelu						
Hallintopalveluiden ja sen vastuualueiden strateginen suunnittelu, johtaminen ja kehittäminen						
Kuntatyöntantajien jäsenmaksu						
Luottamushenkilötoiminta (kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, henkilöstölautakunta)						
Vaalien järjestäminen						
Työ- ja virkaehtosopimuksen perusteella valitut luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut sekä niihin liittyvät toiminnot						
Jäsenmaksut, avustukset (kosernijohto)						
Yksityistiet (avustukset ja tietoisuuskampaniat)						
Aluepelastuslaitos						

Taulukkoon on merkitty punaisella, mikäli uuden palvelustrategian mukainen tavoitteellinen tuottamistapa eroaa edellisessä palvelustrategiassa asetetusta tavoitteesta.

PALVELUSTRATEGIAN HENKILÖSTÖ- JA YRITYSVAIKUTUKSET

PALVELUSTRATEGIAN HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET

- Ei merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

PALVELUSTRATEGIAN YRITYSVAIKUTUKSET

- Ei merkittäviä yritysvaikutuksia.

LASTEN JA NUORTEN PALVELUT

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSEN KUVAUS

Alla on kuvattu, mitä palveluiden tuottamistavan valintaa vaikuttavia muutoksia toimintaympäristössä ennakoidaan tapahtuvan vuosina 2019 - 2025

Sosiaali- ja terveyspalvelut

- Painopisteen siirtäminen korjaavista palveluista ennaltaehkäiseviin palveluihin vaatii edelleen toimintatapojen muutosta. Palveluiden määräaikaisuuden ja prosessiluontoisuuden kautta voidaan tehostaa toimintaa.
 - Taloudellisten reunaehtojen kaventuessa, palvelutarpeiden kasvamisen ja moninaistumisen myötä toiminnan vaikuttavuuden ja arvioinnin merkitys kasvaa nykyisestä.
- Toimintatapojen muutoksessa vahvistettava;
- ryhmätyömuotoisia palveluita
 - järjestöyhteistyön tekemisen tapoja universaalipalvelujen rinnalla, jotka parhaimmillaan avaavat mahdollisuuksia tukea asiakasta aikaisemmin ilman korjaavien palveluiden tarvetta.
 - itsemääräämisoikeuden ja kuluttaja-asiakkuutta koskevan tietoisuuden lisääntyessä valinnanvapauden ja vaihtoehtoisten palveluiden ja palvelunjärjestämistapojen lisääminen
- Vaikuttavuuden mittaamisen ja todentamisen merkitys lisääntyy palveluiden tuottamisessa.
 - Seutukunnallinen tuottaminen perusteltua ja harkittava esimerkiksi erityisosaamista vaativissa spesifeissä tehtävissä.
 - Seutukunnalliset kilpailutukset ja hankinnat lisääntyvät
 - Vieraskielisen väestön määrän ennakoidaan lisääntyvän edelleen aiemmasta, mikä tulee huomioida palvelutuotannossa
 - Toiminnan kannalta muutoksia toimintaympäristössä ja palveluissa tuottavat muutokset keskeisissä toimintaa ohjaavissa laeissa

Sivistyspalvelut

- Perhepäivähoitajien määrä vähenee.
- Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrä lisääntyy.
- Ruotsinkielisten lasten määrä kasvaa.
- Kauppojen aukiolojen vapautuminen kasvattaa vuoro- ja iltahoidon tarvetta.
- Kuntakoon kasvaessa lisääntyy mahdollisuus tuottaa erityisempiä, vain pienen joukon tarvitsemia palveluita itse.
- Asumisen ja rakentamisen painopiste alkaa vähitellen siirtyä keskustan itäpuolelta Piispanristin ja Ala-Lemun suuntaan. Myös Littoisissa rakennetaan paljon asuntoja.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA LASTEN JA NUORTEN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Lasten ja nuorten palveluiden hallinto						
Toimistopalvelut	514 177	kuntalaiset, sisäiset asiakkaat, luottamushenkilöt ja viranomaiset	oma tuotanto 100 %	kuntayhteistyö	oma tuotanto 100 %	Organisaatio on kapea ja sitä on tehostettu viime vuosina merkittävästi. Synergian hakeminen muiden toimialojen kanssa on järkevää. Toimistopalvelut tekevät viranhaltijapäätöksiä.
Koulutus						
Perusopetus						
-Yleisopetusta saavan opetus	27 916 899	Oppivelvollisuusikäiset ja heidän huoltajansa (kuntalaiset ja ulkokuntalaiset)	Oma tuotanto 93 % kuntayhteistyö 7 %		Oma tuotanto 93 % kuntayhteistyö 7 %	Osa yläkouluikäisistä hakeutuu edelleen Turkuun erikoisluokille. Ruotsinkielisen yläkoulun osalta jatketaan edelleen yhteistyötä Turun kanssa.
-Erityistä tukea tarvitsevan opetus	6 979 225	Oppivelvollisuusikäiset ja heidän huoltajansa (kuntalaiset ja ulkokuntalaiset)	Oma tuotanto 77 % kuntayhteistyö 23 %		Oma tuotanto 85 % kuntayhteistyö 15 %	Oman erityisopetuksen lisääminen ja kehittäminen on edelleen pitkän tähtäimen tavoitteena.
-Iltapäiväkerhot	599 820	Lapset, vanhemmat ja perheet (kuntalaiset)	Oma tuotanto 100 %	ostopalvelu (yksityinen tai kolmas sektori)	Oma tuotanto 100 %	Sama henkilö toimii ohjaajana sekä koulun opitunneilla että iltapäivätoiminnassa. Toimiva tapa.
Lukiokoulutus -Nuorten koulutus	2 571 706	Perusopetuksen oppimäärän suorittaneet kuntalaiset ja ulkokuntalaiset	Oma tuotanto 100 %	kuntayhteistyö (seutulukio)	Oma tuotanto 100 %	Oman lukion vetovoimaisuutta pyritään parantamaan markkinoinnilla ja toimintaa kehittämällä mm. erikoislinjoja.
-Aikuislinja	486 208	Kuntalaiset ja ulkokuntalaiset	Oma tuotanto 100 %	kuntayhteistyö (seutulukio)	Oma tuotanto 100 %	
Koulukuljetus	852 600	esi- ja perusopetuksen oppilaat	Ostopalvelu 100%	Oma tuotanto ei ole kovin realistinen.	Ostopalvelu 100%	Yksityiset toimijat ovat toimineet moitteettomasti. Kaupungilla ei ole omia autoja tai kuljettajia.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA LASTEN JA NUORTEN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Varhaiskasvatus						
Varhaiskasvatuspalvelut -Päiväkotihoidot	15 583 088	Lapset, vanhemmat ja perheet	Oma tuotanto 60 %, muu tuotanto 40 % (ostopalvelu, kuntayhteistyö)	palveluseteli	<u>Oma tuotanto 58 %.</u> <u>muu tuotanto 42 % (ostopalvelu,</u> <u>kuntayhteistyö)</u>	Nykyinen malli toimiva. Palvelusetelijärjestelmä nykyisellään ostopalveluihin verrattuna kallis. Yksityisen hoidon tuen kuntalisää kasvattamalla voidaan lisätä tuen käyttöä ja vapauttaa kunnallisia päiväkotipaikkoja. Palvelutarpeen kysyntä on suurempi kuin kyky tuottaa omia kunnallisia palveluita. Oman tuotannon ja ostopalvelun määrät kasvavat, mutta oman tuotannon suhteellinen osuus pienenee palvelutarpeen kasvaessa.
-Esiopetus	2 747 953	Lapset, vanhemmat ja perheet	Oma tuotanto 80 %, muu tuotanto 20 % (ostopalvelu, kuntayhteistyö)		<u>Oma tuotanto 83 %.</u> <u>muu tuotanto 17 % (ostopalvelu,</u> <u>kuntayhteistyö)</u>	Nykyinen malli toimiva. Tehdyt investointipäätökset lisäävät esiopetuspaikkoja seuraavien koulujen yhteydessä: Hovirinta, SKS, Valkeavuori ja Piispanlähde.
* Perhepäivähoito	2 400 894	Lapset, vanhemmat ja perheet	Oma tuotanto 100 %		<u>Oma tuotanto 100 %</u>	Yksityisen hoidon tuen kuntalisää kasvattamalla voidaan lisätä tuen käyttöä ja vapauttaa kunnallisia perhepäivähoidon paikkoja.
-Varhaiskerityiskasvatus	1 596 984	Lapset, vanhemmat ja perheet	Oma tuotanto 90 %, muu tuotanto 10 % (ostopalvelu, kuntayhteistyö)		<u>Oma tuotanto 90 %.</u> <u>muu tuotanto 10 % (ostopalvelu,</u> <u>kuntayhteistyö)</u>	Nykyinen malli toimiva.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA LASTEN JA NUORTEN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
-Vuorohoito	1 106 616	Lapset, vanhemmat ja perheet	Oma tuotanto 100 %	kuntayhteistyö, ostopalvelu, palveluseteli	<u>Oma tuotanto 77 %, muu tuotanto 23 % (ostopalvelu, iltahoidon osalta, kuntayhteistyö)</u>	Vuorohoidon kysyntä on kasvanut enemmän kuin oman vuoropäiväkodin kapasiteetti. Tarvittavat lisäpaikat hankitaan ostopalveluna iltahoidon osalta. Myös kuntayhteistyötä hyödynnetään, jos se on mahdollista.
-Leikkipuistot ja muu avoin toiminta	387 665	Lapset, vanhemmat ja perheet	Oma tuotanto 100 %	ostopalvelu (yksityinen tai kolmas sektori), palveluseteli	<u>Oma tuotanto 100 %</u>	Nykyinen malli toimiva.
Perhe- ja sosiaalipalvelut						
SEUDULLINEN SIJAISHUOLTOYKSIKKÖ	220 000	23 kunnan yhteinen yksikkö, jossa asiakkaina sopimuskunnat, perhehoitajat, lastensuojelulaitokset	Kuntayhteistyö 100 % <u>8 % Kaarina, 92 % muut kunnat</u>	Nykyisen toiminnan jatkaminen, mahdollisuus laajentaa kuntapohjaa sekä muu kuntayhteistyö	Kuntayhteistyö 100 % <u>8 % Kaarina, 92 % muut kunnat</u>	Maakunnallinen tuottamistapa perustelluin ja kuntayhteistyön lisääminen
PERHEKESKUS						
Avoin perhekeskustoiminta	63 000	kaarinalaiset lapsiperheet	oma tuotanto, yhdistysyhteistyö	Oma tuotanto. Yhdistys- ja järjestöyhteistyö	<u>50 % oma tuotanto 50 % yhdistys/järjestöt</u>	Lisätään alueellisia matalan kynnyksen palveluita järjestöyhteistyön kautta.
Lapsiperheiden kotipalvelu	82 000	kaarinalaiset lapsiperheet	oma tuotanto 40% ostopalvelu 40% palveluseteli 20%	oma tuotanto, palveluseteli, ostopalvelu	Tilapäinen lapsiperheiden kotipalvelu palvelusetelin piiriin <u>80 %</u> . <u>Oma tuotanto 20 %</u> .	Palveluseteli lisää asiakkaan valinnanvapautta.
Tukihenkilö ja tukiperhetoiminta	204 000	Lapsiperheet, joissa tarve sosiaalihuollon tukipalveluista	toimeksiantosuhteiset tukihenkilöt ja -perheet 20 %, ammatilliset tukihenkilöt ostopalvelu 80 %	toimeksiantosuhteiset tukihenkilöt ja -perheet, ammatilliset tukihenkilöt ostopalvelu. Järjestöyhteistyön lisääminen.	Järjestöyhteistyö 10%, toimeksiantosuhteiset tukihenkilöt 15%, ammatilliset tukihenkilöt ja tukiperheet ostopalveluna 75%	Järjestöyhteistyö vapaaehtoistoiminnan kautta tuottamaan laajemmin tukihenkilöpalveluita. Ammatillisessa tukihenkilö ja tukiperhepalveluissa hankintasopimus voimassa 31.12.2019 ja tämän jälkeen optiovuosi käytettävissä.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA LASTEN JA NUORTEN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Kasvatus- ja perheneuvonta, lastenvalvojan palvelut	425 000	Kaarinan, Sauvon ja Paimion lapsiperheet, jotka kaipaavat tukea kasvatuksessa tai parisuhteessa tai erotilanteessa. Avoparit (isyyden tunnustaminen), Eroperheet (lasten elatus ja asumissopimukset)	oma tuotanto perheneuvonta ja lastenvalvojapalvelut. Ostopalveluna valvotut-vaihdot ja valvotut ja tuetut tapaamiset 95 %	oma tuotanto, ostopalvelu. Seudullista tuottamista arvioidaan lastenvalvojapalveluiden osalta ja yhteistyömahdollisuuksien lisäämistä yli kuntarajojen. Suunnitteilla 1.1.2020 alkaen seudullinen perheoikeudellinen yksikkö.	<u>Oma tuotanto perheneuvonnassa 100 %, ostopalveluna valvotut vaihdot, tuetut ja valvotut tapaamiset 95 % ja 5 % oman työnä. Seudullinen tuottaminen erityisesti lastenvalvojapalveluissa 100 %.</u>	Nykyinen yhden lastenvalvojan malli kunnassa on haavoittuvainen. Kasvatus- ja perheneuvonnan terapia- ja hoidollisten palveluiden sekä lastenvalvojan palveluiden seudullinen toteuttaminen järkevää henkilöstörekrytoinnin ja osaamisen varmistamiseksi.
Asumisen palvelut	107 000	kaarinalaiset tuetun asumisen tarpeessa olevat nuoret aikuiset	60 % oma tuotanto ostopalvelu 40 %	Omien tukiasuntojen rinnalla asumisen tuen laajentaminen yleiseksi sosiaalipalveluksi yli yksikkörajojen. Järjestöyhteistyö	<u>Oma tuotanto 60 %, ostopalvelut 40 %</u>	Ostopalvelua hyödynnetään erityisen tuen tarpeisten nuorten osalta.
Perhetyö ja ohjaus, mielenterveystyö	900 000	kaarinalaiset lapsiperheet	85 % oma tuotanto 15 % ostopalvelu	Oma tuotanto ja ostopalvelu. Palveluseteli lisäisi asiakkaan valinnanvapautta.	<u>Oma tuotanto 80 %. Ostopalvelut lisäresurssina 20%. Palvelusetelin käyttöönoton kartoittaminen lisäämään asiakkaan valinnanvapautta.</u>	Palvelujen oikea-aikaisuus ja riittävä tuki lyhentää asiakkaan palveluntarvetta. Seudullinen hankintasopimus voimassa 31.12.2019 ja tämän jälkeen optio vuosi.
LASTENSUOJELU						
Lastensuojelun sosiaalityö	705 000	kaarinalaiset lapset, jotka ovat lastensuojelulain mukaisten tukitoimien tarpeessa	Oma tuotanto 100 %	Oma tuotanto 98 %, ostopalvelu 2 % (esimerkiksi laitoksessa olevan koulun sosiaalityö)	Lastensuojelun lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän palvelut tuotetaan <u>100 % omana tuotantona</u> . Muu sosiaalityö (esim. erityisen tuen tarpeessa olevan lapsen sosiaalityö) pääsääntöisesti omana työnä, mahdollisuus ostaa myös <u>ostopalveluna</u> .	Kunnalla on järjestämisvastuu lastensuojelulain mukaisista tukitoimista. Viranhaltija tekee sosiaalihuoltolain ja lastensuojelulain mukaiset päätökset.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA LASTEN JA NUORTEN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Avohuollon tukipalvelut	695 000	Lastensuojelulain mukaiset tukitoimet lastensuojelun avohuollon perheille	Oma työ 30 % ostopalvelut 65 %, kuntayhtymästä 5 %	Oma tuotanto, ostopalvelut, seudullinen kuntayhteistyö	<u>Oman työn osuuden säilyttäminen nykyisellä tasolla 30 %.</u> <u>Seudullisesti kilpailutetut ostopalvelut ja kuntayhtymä 70 %</u>	Kunnan peruspalveluita riittävästi vahvistamalla voidaan vähentää raskaampien lastensuojelun toimenpiteiden tarvetta. Seudullinen hankintasopimus voimassa 31.12.2019 ja optiovuosi.
Lastensuojelun perhehoito	1 273 000	Perheisiin sijoitetut lapset	Toimeksiantosopimus 100 %	Toimeksiantosopimus	<u>Toimeksiantosopimukset 100%.</u> <u>Seudullisen kuntayhteistyön vahvistaminen.</u>	Perhehoitolain mukaisesti toimeksiantosopimusten kautta.
Lastensuojelun laitoshoido	1 659 000	Laitoksiin sijoitetut lapset	Ostopalvelut 90 %. V-S lastensuojelun kuntayhtymä 10 %	Ostopalvelut 90 % ja V-S lastensuojelun kuntayhtymä 10 %	<u>Maakunnallisesti kilpailutettu ostopalvelu 90 %.</u> <u>kuntayhtymä 10 %</u>	Maakunnallinen hankintasopimus 31.12.2019 asti voimassa ja optio vuodet.
Toimeentulotuki	106 000	Viimesijaisen toimeentulon tarpeessa olevat lapsiperheet	Oma työ 100 %	Ei vaihtoehtoisia tuottamistapoja.	Oma tuotanto 100 %	Päätökset tehtävä viranhaltija työnä.
Terveyspalvelut						
NEUVOLAPALVELUT, KOULU- JA OPISKELUTERVEYDENHUOLTO Ehkäisy- ja äitiysneuvola	560 909	fertiili-ikäiset kuntalaiset, raskaana olevat naiset ja sikiö + perhe.	oma tuotanto 95 %, ostopalvelut 5 %	oma tuotanto, ostopalvelut	<u>oma tuotanto 95 %</u> , tarvittaessa <u>ostopalvelut 5 %</u> . Äitiys- ja lastenneuvolan yhdistäminen, ryhmämuotoinen toiminta rinnalla	Perheiden tukeminen yksilöllisesti pidempien hoitokontaktien kautta.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA LASTEN JA NUORTEN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Lastenneuvola	524 907	alle kouluikäiset lapset + perhe	oma tuotanto 95 %, ostopalvelut 5 %	oma tuotanto, ostopalvelut	<u>oma tuotanto 95 %</u> , tarvittaessa <u>ostopalvelut 5 %</u> . Yksilötyön rinnalla ryhmämuotoinen toiminta	
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	494 982	peruskouluikäiset lapset + perhe, nuoret opiskelijat	oma tuotanto 100 %	oma tuotanto, ostopalvelut	<u>oma tuotanto 95 %, ostopalvelut 5 %</u>	
Puhe-, toimintaterapia -ja psykologipalvelut	274 987	terapiaan ohjautuvat kuntalaiset	oma tuotanto 95 % ostopalvelut ja yliopistoyhteistyö 95 %	Oma tuotanto, ostopalvelu, seudullisesti tuotettuna "puheterapiayksikkö"	<u>oma tuotanto 95 %, ostopalvelut 5 %</u>	Arvioinnin ensisijaisuus omana tuotantona, ostopalveluiden kohdentuminen tarvittaessa terapiajaksoihin, yksilötyön sijaan tulevaisuudessa vahvemmin ryhmämuotoisena tuotettuna.
Vapaa-ajan palvelut						
Nuorisopalvelut	814 000	0-28 vuotiaat	oma tuotanto 95%, alueellinen yhteistyö 5 %	Ostopalvelu, kuntayhteistyö	oma tuotanto 90%, ostopalvelu 5 % (leirialueiden hoidon järjestäminen), kuntayhteistyö 5% (alueellisesti tuotettuja toimintoja)	Muutoksesta ei kustannussäästöä, mutta muutoksella saataneen toiminnallista hyötyä
Yksityiskohtaisen tarkastelun ulkopuolella olevat palvelut						
Kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki Ammatillinen koulutus (osa kuntayhtymää)						

Taulukkoon on merkitty punaisella, mikäli uuden palvelustrategian mukainen tavoitteellinen tuottamistapa eroaa edellisessä palvelustrategiassa asetetusta tavoitteesta.

PALVELUSTRATEGIAN HENKILÖSTÖ- JA YRITYSVAIKUTUKSET

PALVELUSTRATEGIAN HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET

Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

- Seudullisella yhteistyöllä voidaan vähentää tiettyjen erityispalveluiden haavoittuvuutta
- Ostopalveluiden kautta erityisosaamista vaativia palveluita tai selkeästi määriteltyjä palvelukokonaisuuksia, joita ei järkevää tuottaa itse sekä täydentämään resursseja.

Sivistystyöpalvelut

- Nuorisopalveluiden osalta ostopalveluiden osuus voi olla 0-5% lähinnä leirialueiden hoidon järjestämistavan takia.
- Henkilöstön kouluttaminen vastaamaan sähköistyviä palveluita on tärkeää
- Koulutus: Ostopalveluiden kautta erityisosaamista vaativia palveluita (vaativa erityisopetus) tai selkeästi määriteltyjä palvelukokonaisuuksia, joita ei järkevää tuottaa itse sekä täydentämään resursseja.
- Varhaiskasvatus: palvelukysynnän kasvaessa henkilöstön tarve kasvaa huomimatta ostopalvelun lisääntymisestä

PALVELUSTRATEGIAN YRITYSVAIKUTUKSET

Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

- Sosiaali- ja terveystyöpalveluissa oman tuotannon ja ostopalveluiden suhde ei tule merkittävästi muuttumaan uuden palvelustrategian myötä.
- Yritysvaikutuksia tulee mahdollisen asiakasmäärän kasvun kautta, jolloin ostopalveluiden käytöllä vastataan lisääntyneeseen palvelukysyntään.
- Oman tuotannon rinnalla yritykset tuottavat palveluita kumppaneina, jolloin yhteistyö ja aito kumppanuus lisääntyy palveluntuottajien kanssa.
- Palvelusetelivalikoiman mahdollinen laajentaminen uusiin palveluihin lisää yksityisten palveluiden kysyntää ja edellyttää palveluntuottajilta asiakaslähtöisen palvelun kehittämistä.
- Yritysyhteistyötä lisätään mm. seudullisesti kilpailutettavissa palvelukokonaisuuksissa.

Sivistystyöpalvelut

- Nuorisopalveluiden osalta on mahdollista siirtyä leirialueiden huollon järjestämiseen kokonaan ostopalveluna.

PALVELUSTRATEGIAN HENKILÖSTÖ- JA YRITYSVAIKUTUKSET

- Varhaiskasvatus: palvelutarpeen kasvun myötä ostopalvelun tarve kasvaa. Kaarina on jo kilpailuttanut varhaiskasvatuksen ostopalvelupaikat.

TERVEYDEN JA TOIMINTAKYVYN PALVELUT

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSEN KUVAUS

Alla on kuvattu, mitä palveluiden tuottamistavan valintaa vaikuttavia muutoksia toimintaympäristössä ennakoidaan tapahtuvan vuosina 2019 - 2025

Sosiaali- ja terveystalvet

- Painopisteen siirtäminen korjaavista palveluista ennaltaehkäiseviin palveluihin vaatii edelleen toimintatapojen muutosta. Palveluiden määräaikaaisuuden ja prosessiluontoisuuden kautta voidaan tehostaa toimintaa.

- Taloudellisten reunaehtojen kaventuessa, palvelutarpeiden kasvamisen ja moninaistumisen myötä toiminnan vaikuttavuuden ja arvioinnin merkitys kasvaa nykyisestä.

Toimintatapojen muutoksessa vahvistettava;

- ryhmätyömuotoisia palveluita

- Järjestöyhteistyön tekemisen tapoja universaalipalvelujen rinnalla, jotka parhaimmillaan avaavat mahdollisuuksia tukea asiakasta aikaisemmin ilman korjaavien palveluiden tarvetta.

- itsemääräämisoikeuden ja kuluttaja-asiakkuutta koskevan tietoisuuden lisääntyessä valinnanvapauden ja vaihtoehtojen palveluiden ja palvelunjärjestämistapojen lisääminen

- Vaikuttavuuden mittaamisen ja todentamisen merkitys lisääntyy palveluiden tuottamisessa.

- Seutukunnallinen tuottaminen perusteltua ja harkittava esimerkiksi erityisosaamista vaativissa spesifeissä tehtävissä.

- Seutukunnalliset kilpailutukset ja hankinnat lisääntyvät

- Vieraskielisen väestön määrän ennakoidaan lisääntyvän edelleen aiemmasta, mikä tulee huomioida palvelutuotannossa

- Toiminnan kannalta muutoksia toimintaympäristössä ja palveluissa tuottavat muutokset keskeisissä toimintaa ohjaavissa laeissa.

- Kaupungin keskeinen arvo on asiakaslähtöisyys, mikä sosiaali- ja terveystalvetuissa tarkoittaa prosessien kriittistä tarkastelua ja yksinkertaistamista ja kuntalaisten ottamista enemmän mukaan itseään koskevaan päätöksentekoon.

- Kuntalaisten aktivointi oman terveyden ylläpitoon korostuu. Yhteistyö hyvinvoinnin edistämisen toimintojen kanssa on keskeistä.

- Painopistettä pitäisi pystyä siirtämään erikoissairaanhoidosta varhaisemman puuttumisen suuntaan.

- Riskiryhmät pitää tunnistaa aiempaa paremmin ja resursseja pitää kohdistaa erityisesti riskiryhmiin (moniasiakkuudet, muistisairaat, ym.)

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSEN KUVAUS

Hallintopalvelut/ hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säilyy kunnilla riippumatta sote- ja maakuntauudistuksen etenemisestä tai siirtymisestä. Kuntalain mukaisesti kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkaalleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Kunta pystyy vaikuttamaan hyvinvointiin ja terveyteen muun muassa varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa, liikunta-, ruoka-, kulttuuri- ja kirjastopalveluissa, kaavoituksessa, erilaisissa liikennejärjestelyissä ja yleisesti turvallisen ja viihtyisän elinympäristön tarjoana.

Jatkossa on kyettävä nykyistä paremmin ja säännönmukaisemmin analysoimaan kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa ja osoittamaan mahdollisia hyvinvointivajeita, jotta erilaiset toimenpiteet pystytään kohdentamaan kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.

Sivistyspalvelut/ vapaa-ajan palvelut

- Asukasluku kasvaa
- Väestö ikääntyy
- Vapaa-ajan palveluiden tarve kasvaa
- Asumisen ja rakentamisen painopiste alkaa vähitellen siirtyä keskustan itäpuolelta Piispanristin ja Ala-Lemun suuntaan. Myös Littoisissa rakennetaan paljon asuntoja. Palveluntarjonnassa tämä tulee ottaa huomioon.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA TERVEYDEN JA TOIMINTAKYVYN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Perhe- ja sosiaalipalvelut						
SOSIAALIPALVELUT						
Sosiaalityö ja -ohjaus	152 000	Kaiken ikäiset kuntalaiset	oma tuotanto 90 %, ostopalvelu 10 %	Oma tuotanto, SHL:n mukaisten kotiin annettavien palveluiden lisääminen ostopalveluna	Oma tuotanto 90%. <u>ostopalvelu erityistarpeisiin 10%</u>	Palvelutarpeisiin pystytään pääsääntöisesti vastaamaan omana tuotantona. Ostopalvelua hyödynnetään erityisen tuen tarpeissa.
SHL:n mukaiset tukipalvelut (mm. kuljetuspalvelu, ammatilliset tukihenkilöt, sosiaalinen kuntoutus)	60 000	Kaiken ikäiset kuntalaiset	oma tuotanto 20 % ja ostopalveluna 80 % (vapaaehtoistyönä tukihenkilötoimintaa)	järjestö ja yhdistystoiminnan laajentaminen	oma tuotanto 20% ja ostopalvelut 80% sekä yhteistyö kolmannen sektorin kanssa	Liikkumistukevat palvelut sekä ammatillinen tukihenkilö- ja tukiperhetoiminta toteutetaan ostopalveluna. Lisäksi vapaaehtoistyöhön perustuvaa tukihenkilötoimintaa.
SHL-asumispalvelut	220 000	SHL-asumispalvelukriteerit täyttävät kuntalaiset	ostopalvelu 100 %	Kilpailutettuna ostopalveluna, palveluseteli	<u>ostopalvelu 100 %</u>	Seutukunnallinen kilpailutus päihte- ja mielenterveyskuntoutujille. Seutukunnallinen yhteistyö/kilpailutus muihin palveluihin.
Työllistämistoiminta	1 547 000	Työttömät, pitkäaikaistyöttömät	oma tuotanto 100 % osittain yhteistyössä yhdistysten ja yritysten kanssa	Oma tuotanto, yritys- ja yhdistysyhteistyö	<u>Oma tuotanto 100 % (yritys- ja yhdistysyhteistyötä kehittäen)</u>	Yritys- ja kuntayhteistyön vahvistaminen, Kaarina-lisä ja edelleen sijoittaminen
Kuntouttava työtoiminta	378 000	Työttömät, joilla oikeus kuntouttavan työtoiminnan palveluihin	ostopalvelu 50 %, oma tuotanto 50 %	Oma tuotanto, seudullisesti kilpailutettuna ostopalveluna, hanke- ja yhdistysyhteistyö	<u>Oma tuotanto 50 % ja ostopalvelu 50%</u>	Seutukunnallisesti kilpailutukseen perustuva hankintasopimus voimassa 2019 loppuun ja mahdollisuus optiovuoteen. Tulevat hankinnat toteutetaan seutukunnallisina hankintoina.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA TERVEYDEN JA TOIMINTAKYVYN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Kotouttamispalvelut	145 000	Kotouttamisajalla olevat maahanmuuttajat	oma tuotanto 70 %, ostopalvelu 30 %.	Oma tuotanto, ostopalvelut, osittainen seudullinen toteutus, yhdistys- ja hankeyhteistyö.	Oma tuotanto 70% ja ostopalvelu 30%. Yhdistysyhteistyön, vapaaehtoistyön ja seudullisen yhteistyön ja seudullisen toteutuksen lisääminen nykyisestä	Ostopalveluitakäytetään erityisesti alaikäisenä ilman huoltajaa maahantulleiden palvelutarpeisiin ja maahanmuuttajien erityisosaamista vaativien mielenterveyspalvelut (Kriisikeskus) hankitaan.
VAMMAISPALVELUT						
Vammaisten päivätoimintapalvelut	388 000	kehitysvammaiset aikuiset ja lapset	omana toimintana 95 % ja ostopalveluna 5%	ostopalvelu	<u>Oma toiminta 95 %</u> <u>ostopalveluna 5 %</u>	Kustannustehokkaaksi kuntavertailussa on osoittautunut oma tuotanto, Tikli. Asiakkaita sijoitettu Kaarinan ulkopuolelle, jolloin tarkoituksenmukaista hankkia palvelu läheltä asiakasta.
Vammaisten työtoimintapalvelut	360 000	kehitysvammaiset	pääasiassa oma tuotanto ja asiakkaan tarpeen vaatiessa ostopalvelu	Oma tuotanto, ostopalvelu	<u>Oma toiminta 99 %.</u> <u>ostopalvelut 1 %</u>	Kustannustehokkaaksi kuntavertailussa on osoittautunut oma tuotanto, TIKLI. Asiakkaita sijoitettu Kaarinan ulkopuolelle, tarkoituksenmukaista hankkia palvelu läheltä asiakasta.
Avotyötoiminta	96 000	kehitysvammaiset ja mielenterveyskuntou tijat	oma tuotanto 100 %	Oma tuotanto, seudullinen yhteistyö	<u>Oma tuotanto 100 %</u>	Avotyön sisältö saattaa muuttua nykymuodosta, jolloin toimintatapa ja -muoto voivat muuttua. Seudullista yhteistyötä tehdään yleisesti avotyötoiminnan kehittämisessä
Vammaispalvelujen subjektiiviset etuudet	1 964 000	vaikeavammaiset	avustuksina ja ostopalveluna	Avustukset, ostopalvelu, seudullinen yhteistyö	<u>Kilpailutettuina ostopalveluina</u> <u>95%. mm. Kuljetuspalvelu.</u> <u>seudullinen yhteistyö. Oman</u> <u>toimintana 5%, päivätoiminta.</u>	Seudullinen yhteistyö kilpailutuksissa.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA TERVEYDEN JA TOIMINTAKYVYN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Vammaispalvelujen harkinnanvaraiset etuudet	47 000	vammaiset	avustuksina ja ostopalveluna 95 %,neuropsykiatrinen valmennus omana toimintana 5 %	Avustus, ostopalvelu, seudullinen yhteistyö	<u>Oma toiminta 5 % ja kilpailutettuina ostopalveluina 95 %</u>	Toteutetun nepsy-koulutuksen hyödyntäminen, seudullinen yhteistyö kilpailutuksissa.
Tuetun elämisen palvelu	170 000	kehitysvammaiset, vaikeavammaiset ja neuropsykiatrisen valmennuksen tarpeessa olevat	oma tuotanto 100 %	oma tuotanto, ostopalvelu ja seudullisesti kilpailutettu ostopalvelu	<u>Oma tuotanto 95 % ja tarvittaessa ostopalvelu 5%</u>	Omana toimintana toiminut hyvin, mahdollistaa joustavuuden sekä arviointikotikäynnit.
Kehitysvammaisten asumispalvelut	1 500 000	kehitysvammaiset	ostopalveluna 100 % (puitesopimuksen mukaisesti)	Ostopalvelu, palveluseteli	<u>Ostopalvelu 100 %</u>	Hankintasopimus voimassa 31.12.2020 asti ja optiovuodet.
Kehitysvammaisten perhehoito	89 000	kehitysvammaiset	toimeksiantosopimuksina, seudullisesti toteutettuna	Toimeksiantosopimus	<u>Seudullisesti tuotettuna nykyisen mallin mukaan. Maakunnallinen yhteistyö ja vastuukuntamalli.</u>	Maakunnallinen yhteistyö.
Vammaispalvelun avustajatoiminta (henkilökohtainen apu)	1 900 000	vaikeavammaiset kotona asuvat, sekä asumispalveluissa asuvat	avustuksina, ostopalveluna ja palvelusetelinä 95 %, omanan toimintana 5 %	Avustukset, ostopalvelu, palveluseteli. Kuntayhteistyön lisääminen hankinassa.	Työnantajamallia täydentää ostopalvelu ja palveluseteli 95 % ja omana toimintana 5 %	Asiakkaan tarpeen mukainen malli. Seudullinen yhteistyö kilpailutuksissa.
Vaikeavammaisten palveluasuminen	2 370 000	vaikeavammaiset	ostopalveluna, puitesopimus voimassa 31.12.2019.	ostopalvelu, palveluseteli	Seutukunnallisena kilpailutettuna <u>ostopalveluna</u> ja arvioidaan palvelusetelin käyttöönottoa	Seudullinen yhteistyö kilpailutuksissa. Nykyinen puitesopimus voimassa vuoden 2019 loppuun. Seutukunnallinen kilpailutus jatkossakin.
Omaishoidon tuki alle 65 v.	939 000	kotona hoidettavat alle 65 vammaiset ja pitkäaikaissaira	avustuksina. Omaishoitajan vapaat ostopalveluna tai toimeksiantosopimuksella ja siivouspalvelu palvelusetelinä	Seudullinen kuntayhteistyö ja palvelusetelin käytön laajentaminen myös omaishoitajan vapaapäiviin.	<u>Omaishoitajan vapaat toimeksiantosopimuksella tai ostopalveluna 100%. Seudullinen yhteistyö ja kilpailutus muun muassa tilapäishoidon osalta. Palvelusetelin laajentamisen kartoitus.</u>	Seudullinen yhteistyö kilpailutuksissa ja kuntayhteistyön kehittäminen.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA TERVEYDEN JA TOIMINTAKYVYN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Terveyspalvelut						
Hammashuolto	3 192 000		oma tuotanto	lisätarpeen kattaminen palvelusetelillä, ostopalvelusopimuksilla tai tiettyjen suusairauksien osalta kuntien välisenä yhteistyönä.	Hammashuollon toiminnasta <u>10 % ostopalveluna tai kuntayhteistyönä, loppu omana toimintana</u>	Kaikilla terveysasemilla tilat alkavat olla ahtaat. Pääterveysaseman tilanne on vaikein. Lisätarpeen kattaminen ostopalveluilla vähentäisi investointitarvetta. Kuntayhteistyö saattaisi helpottaa harvinaisten ja työläiden suusairauksien hoitoa perustasolla.
Erikoissairaanhoito	40 910 000		Pääosin VSSHP.2,5% ns. täydentävää erikoissairaanhoitoa, joka ostetaan muualta	Kirurgisia toimenpiteitä ja diagnostiikkaa voidaan mahdollisesti ostaa myös muualta kuin VSSHP:ltä	<u>5 %erikoissairaanhoidosta hankitaan muualta kuin VSSHP:stä</u>	VS- alueella on paljon yksityistä sairaalakapasiteettia, jonka hyödyntäminen saattaa olla edullista.
Fysioterapia/kuntoutus	360 000		omat tuotanto/ostopalvelu	Kuntoutuspalveluiden lisätarpeen kattaminen osittain ostopalvelulla	Fysioterapiasta/fysioterapeuttisesta kuntoutuksesta <u>20 % ostopalveluna.</u>	Sairaalan kuntoutustarpeet edellyttäisivät henkilöstölisäystä. Avokuntoutuksen ostopalvelua lisäämällä voitaisiin nykyistä resurssia suunnata sairaalaan.
Diagnostiikkapalvelut	1 222 000		oma tuotanto/ostopalvelu 80%/20 %	ostopalvelun laajentaminen	<u>oma tuotanto / ostopalvelu 70%/30 %</u>	Laboratorion kuormitus on kova. Lisäkapasiteetin ostaminen olisi todennäköisesti edullisempaa kuin laiteinvestoinnit ja henkilöstölisäys.
Mielenterveys- ja päihdepalvelut (vastaanottopalvelut, asumispalvelut, kuntoutuspalvelut, korvaushoito))	2 055 000		oma tuotanto 49%, ostopalvelu 51%	Avopalveluiden lisääminen, oman tuotannon osuuden kasvattaminen avopalveluissa	<u>Oma tuotanto 55 %, ostopalvelut 45%</u>	Mielenterveys- ja päihdepotilaat tarvitsevat paljon palveluita. Palvelukokonaisuudet ovat suunnitelmallisempia, jos mahdollisimman paljon tehdään omana tuotantona.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA TERVEYDEN JA TOIMINTAKYVYN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Työterveyshuolto	720 000	Alueen yritykset	Ostopalvelu 100% (Mehiläinen)	Kuntayhteistyö, julkisomisteinen yhtiö	Ostopalvelu 100 %	Ei muutostarpeita nykyiselle toimintatavalle. Nykyinen tuottamistapa toimii ja palvelu on monipuolista ja tarpeita vastaavaa. Henkilöstötyytyväisyys hyvä nykyiseen toimintamalliin.
Kanslia- ja viestintäpalvelut						
Yhdistysten tuottamien palveluiden tukeminen	kaikki avustukset erikseen ja yhteensä 17000 / hyte + 5000 / MLL kumppanuussopimus	kaiken ikäiset yhdistysten aktivoimat kuntalaiset	avustukset 77 % sekä kumppanuussopimukset 23 %	oma tuotanto	Avustukset 70 % sekä kumppanuussopimukset 30 % Avustusohjeet ja -kriteerit tulee ottaa uudelleen tarkasteltavaksi.	Ei muutostarpeita nykyiseen toimintamalliin. Yhdistykset ja järjestöt pystyvät tuottamaan kunnan palveluja täydentävää toimintaa (mm. vertaistuki, matalan kynnyksen palvelut) ja näin tavoittavat myös niitä kuntalaisia, joita kaupunki ei tavoita.
Vapaa-ajan palvelut						
Kansalaisopisto	874 185	Kuntalaiset ja Varsinais-Suomen asukkaat	Oma tuotanto 100%	verkostoyhteistyö, alueopisto	Oma tuotanto 100%, kuntayhteistyö myymällä palveluja toisille kunnille	Tehokas tuottamistapa, seudun toiseksi suurin opisto, omat tilat ja henkilöstön määrä minimoitu, vaikuttavuus ja laatu: paras toimintatapa opetuksen järjestämiseksi lähipalveluna
Kirjastopalvelut	1 908 368	Kuntalaisten lisäksi muut Varsinais-Suomen asukkaat, vähäisessä määrin Varsinais-Suomen ulkopuolelta kaikki suomalaiset.	Oma 100 %	Varsinais-Suomen Vaski-kirjastojen seutukirjastomalli	Oma tuotanto 100%, mahdollista hoitaa myös seutukirjastoyhteistyönä	Kustannukset molemmissa malleissa samat, jos palvelut halutaan pitää nykyisinä.
Kulttuuripalvelut	625 052	Kuntalaisten lisäksi ympäristökuntien asukkaat vähäisessä määrin	Oma tuotanto 50%, ostopalveluita 50%	Ostopalveluna kokonaisuudessaan	50 % omaa tuotantoa, 50 % ostopalveluita	Nykyinen malli on edullisin ja ottaa huomioon kaupungin omaperäisyyden parhaiten

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA TERVEYDEN JA TOIMINTAKYVYN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Yksityiskohtaisen tarkastelun ulkopuolella olevat palvelut						
Kaupungin hyvinvointitilanteen seuranta, arviointi ja raportointi Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelu, kehittäminen ja koordinointi Ehkäisevä päihdetyö Vaikuttamistoimielinten (vanhus- ja veteraanineuvosto, vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto) toiminta						

Taulukkoon on merkitty punaisella, mikäli uuden palvelustrategian mukainen tavoitteellinen tuottamistapa eroaa edellisessä palvelustrategiassa asetetusta tavoitteesta.

PALVELUSTRATEGIAN HENKILÖSTÖ- JA YRITYSVAIKUTUKSET

PALVELUSTRATEGIAN HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET

Sosiaali- ja terveyspalvelut

- Seudullisella yhteistyöllä voidaan vähentää tiettyjen erityispalveluiden haavoittuvuutta
- Ostopalveluiden kautta erityisosaamista vaativia palveluita tai selkeästi määriteltyjä palvelukokonaisuuksia, joita ei järkevää tuottaa itse sekä täydentämään resursseja.
- Hammashuollon, fysioterapian tai diagnostiikkapalveluiden ulkoistuksella voidaan välttää oman henkilöstön lisäystarve.
- Korvaushoidon toteuttaminen esimerkiksi seudullisena yhteistyönä saattaa vähentää oman työvoiman tarvetta.
- Mahdollisella soteuudistuksella voi olla laajoja henkilöstövaikutuksia, jotka eivät tällä hetkellä ole tiedossa.

Hallintopalvelut/ hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
Ei merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Sivistyspalvelut/ vapaa-ajan palvelut

Palvelustrategialla ei ole vapaa-ajan palveluiden osalta merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

PALVELUSTRATEGIAN YRITYSVAIKUTUKSET

Sosiaali- ja terveyspalvelut

- Sosiaali- ja terveystaloudelliset omantunnon ja ostopalveluiden suhteet ei tule merkittävästi muuttamaan uuden palvelustrategian myötä.
- Yritysvaikutuksia tulee mahdollisen asiakasmäärän kasvun kautta, jolloin ostopalveluiden käyttöällä vastataan lisääntyneeseen palvelukysyntään.
- Oman tuotannon rinnalla yritykset tuottavat palveluita kumppaneina, jolloin yhteistyö ja aito kumppanuus lisääntyy palveluntuottajien kanssa.
- Palvelusetelivalikoimanmahdollinen laajentaminen uusiin palveluihin lisää yksityisten palveluiden kysyntää ja edellyttää palveluntuottajilta asiakaslähtöisen palvelun kehittämistä.
- Yritysyhteistyötä lisätään mm. seudullisesti kilpailutettavissa palvelukokonaisuuksissa.
- Mahdollisella soteuudistuksella voi olla laajoja yritysvaikutuksia, jotka eivät tällä hetkellä ole tiedossa.

Hallintopalvelut/ hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
Ei merkittäviä yritysvaikutuksia.

Sivistyspalvelut/ vapaa-ajan palvelut

- Kulttuuripalveluissa mahdollistetaan ostopalveluilla ja avustuksilla kulttuuriyrittäjyyttä Kaarinassa.

IKÄIHMISTEN PALVELUT

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSEN KUVAUS

Alla on kuvattu, mitä palveluiden tuottamistavan valintaa vaikuttavia muutoksia toimintaympäristössä ennakoidaan tapahtuvan vuosina 2019 - 2025

Sosiaali- ja terveystaloudet

- Väestön ikääntyminen ja muistisairautta sairastavien lukumäärän kasvu.
- Taloudellisten resurssien rajallisuus, talouden realiteetit, on pakko toimia toisin; miten kehitetään ikäihmisten palveluita, jotta voidaan loiventaa väestön ikääntymisestä johtuvaa kulukasvua, keskeistä muistisairautta sairastavien palveluiden kehittäminen - Taloudellisuuden ja vaikuttavuuden arviointi korostuu palveluiden tuottamistavan valinnassa.
- Asiakaslähtöisyyden, valinnanvapauden ja itsemääräämisoikeuden periaatteiden korostuminen, ikäihmisten rooli kuluttajana korostuu -> Kaarinassa palvelusetelien käytön lisääntyminen ja mahdollisesti myös henkilökohtaisen budjetin toimintamallin kokeilu, myös palvelusetelien kehittämisessä uudet innovatiiviset kokeilut varhaisen tuen ja toimintakyvyn ylläpitämiseen liittyvissä palveluissa, mahdollisuuksien mukaan seudullisessa yhteistyössä.
- Painopiste palveluissa siirtyy edelleen ikäihmisten toimintakyvyn parantamiseen ja ylläpitämiseen, varhaiseen tukeen (mm. tiivis yhteistyö liikunta- sekä kulttuuri- ja kirjastopalvelujen kanssa, neuvonta ja ohjaus, avoin päivätoiminta, päivä kuntoutus, kotikuntoutus) ja ennalta ehkäiseviin palveluihin sekä välimuotoisiin asumispalveluihin (senioritalot, perhehoito, yhteisökodit).
- Kaarinan ikäihmisten palveluiden palvelurakenne painottuu edelleen liikaa ympärivuorokautiseen hoitoon. Jotta voidaan hoitaa kotona entistä enemmän apua tarvitsevia asiakkaita, tulee lisätä kotihoitoon hoitajia. Asiakkaiden entistä nopeammat kotiutukset sairaalasta sujuisivat asiakaslähtöisemmin kotiutustiimin avulla
- Ikäihmisten yksinasumisen yleistymisen myötä yksinäisyyden ja turvattomuuden riski kasvaa, mikä lisää palvelutarvetta.
- Ikäihmiset ovat entistä heterogeenisempi asiakasryhmä:
 - aktiiviset nuoremmat eläkeläiset - hyvin iäkkäät hoivapalveluita tarvitsevat ikäihmiset
 - ikäihmisten tuloerot kasvavat (osan tulot nykyisten eläkeläisten tuloja merkittävästi suurempia, osa on suhteellisesti hyvin köyhiä)
 - syrjäytymisen riskiryhmiä (esim. muistisairaat, mielenterveys- ja päihdeongelmaiset ikäihmiset, maahanmuuttajat ikäihmiset) -> riskiryhmien löytäminen ajoissa on vaikuttaa ikäihmisten palveluihin inhimillisesti ja taloudellisesti.
- Monitoimijamalli ja verkostoyhteistyö korostuvat palveluiden järjestämisessä (kuntien yhteistyö, seudullisuus, vapaaehtoistyö, yhdistykset, järjestöt, yksityiset palvelut).
- Maakunnallisesti yhtenäiset linjaukset palvelukäytännöissä lisääntyvät edelleen, esim. maakunnallinen puhelinneuvonta (KomPassi- jatkohanke), keskitetty palveluohjaus (palvelutori Eerikki ja lähitorit)
- Sähköisten palvelujen systemaattinen kehittäminen seudullisessa yhteistyössä (digitalisaatio) -> Kaarinassa esim. sähköinen palvelutori, sähköinen alusta (asiakasneuvonta.fi), PSOP (sähköinen palveluseteli).

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA IKÄIHMISTEN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Ikäihmisten Palvelutori Eerikki	335 173	yli 65-vuotiaat/omaiset	Oma tuotanto		<u>Oma tuotanto 100 %</u>	Kehitetty maakunnallisten linjausten mukaisesti. Vuoden 2019 aikana kehitetään alueelliset lähitorit palvelukeskuksiin ja osaan asumispalveluyksiköitä. Palvelutoreilla tehdään viranomaispäätöksiä, joten ei voi olla ostopalvelua.
Fysioterapiapalvelut (sisältää Visiitin kuntosalin)	107 052	yli 65-vuotiaat	Oma tuotanto	Ostopalvelu, palveluseli	<u>Oma tuotanto 100 %</u>	Keskeinen koordinoitiroooli ikäihmisten kuntoutuspalveluissa koko vastuualueella, joten tarkoituksenmukaisinta olla omana tuotantona. Ollut kahden vuoden ajan ostopalveluna, mikä ei ollut kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukainen ratkaisu.
Tukipalvelut ateria-, kauppa-, pesula-, siivous -ja turvapalvelut, asunnon muutostvöt	501 319	yli 65-vuotiaat ja vammaispalvelun asiakkaat - myös sotaveter. ja sotainvalidit	Ostopalvelu 92 % palveluseteli 8 %	Ostopalvelu, palveluseteli, oma tuotanto	<u>Ostopalvelu 92 %</u> <u>Palveluseteli 8 %</u> (sotaveteraanien siivouspalvelu)	Sotaveteraaneille valinnanmahdollisuus siivouspalvelutuottaista.
Liikkumista edistävät palvelut (kuljetuspalvelu)	157 000	liikuntaesteiset asiakkaat	Ostopalvelu	Oma tuotanto, palveluseteli	<u>Ostopalvelu 100 %</u>	Kuljetuspalvelut kilpailutettu yhteisesti vammaispalvelun kanssa
Avoin päivätoiminta: Hovirinta, Värttinä, Tupasvilla	216 855	yli 65-vuotiaat	Oma tuotanto 100 %	Oma tuotanto, ostopalvelu, palveluseteli,	<u>Oma tuotanto 100 %</u>	Yksiköt (Hovirinta, Värttinä, Tupasvilla) lähitoreiksi palvelutori- toimintamallissa. ASKEL- aluetyömallin mukaista toimintaa. Sama henkilökunta yksiköissä tuottaa myös päivä kuntoutuksen palvelut.
Päiväkuntoutus: Hovirinta, Värttinä, Tupasvilla	344 164	yli 65-vuotiaat	Oma tuotanto 100 %	Oma tuotanto, ostopalvelu, palveluseteli,	<u>Oma tuotanto 100 %</u>	Toiminta kytkeytyy tiiviisti avoimeen päivätoimintaan. Muistisairaiden päivä kuntoutus on keskitetty Hovirintaan ja Tupasvillan.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA IKÄIHMISTEN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Välimuotoiset asumispalvelut: Perhehoito: Seniorien perhehoitokylä	781 422	yli 65-vuotiaat	Toimeksiantosopimus		<u>Toimeksiantosopimus</u>	Perhehoitolain mukaan on oltava toimeksiantosopimus.
Katariinankulman yhteisökodit: Onnela ja Ilona	163 705	yli 65-vuotiaat	Oma tuotanto 100 %	Oma tuotanto, ostopalvelu, palveluseteli	Oma tuotanto 100 %	Asukkailla vuokrasopimussuhde. Taloudellisesti ja toiminnan koordinoinnin kannalta on tarkoituksenmukaista keskittää tarvittavien kotihoidon palveluiden tuotanto yhdelle toimijalle
Omaishoito	1 787 322	yli 65-vuotiaat	Toimeksiantosopimus: Palkkiot 70 % Palvelut: Oma tuotanto 28,5 % Siivouspalvelu: Palveluseteli noin 1,5 %	Ostopalvelu omaishoitajan tukemiseen tarkoitetuissa palveluissa	<u>Toimeksiantosopimus 68 %</u> <u>Oma tuotanto 27 %</u> <u>Palveluseteli 5 %</u>	Palvelusetelien lisäämisen avulla asiakkaan valinnanvapauden lisääminen, palveluissa mahdollisesti myös henkilökohtaisen budjettimallin kokeilu, jos saadaan pilottirahoitus.

PALVELUIDEN TUOTTAMISTAPA IKÄIHMISTEN PALVELUISSA

Palvelu	Talousarvio 2019 (brutto)	Asiakkaat	Nykyinen tuottamistapa	Nykyisen lisäksi vaihtoehtoiset realistiset tuottamistavat	Tavoitteellinen tuottamistapa 2019 - 2025	Perusteluja valinnalle
Kotihoito	4 788 938	yli 65-vuotiaat myös alle 65 -vuotiaat (12 %)	Oma tuotanto 90 % Palveluseteli 5 % Ostopalvelu 5 % (lapsiasiakkaat)		Oma tuotanto 90 % Palveluseteli 5 % ostopalvelu 5 % (lapsiasiakkaat)	Palvelukysynnän lisäykseen vastaaminen: Oman tuotannon lisäys. Tavoitteena on lisätä edelleen omassa tuotannossa intensiivistä kuntoutusta ja kotiutustiimin avulla sujuvoittaa asiakkaiden kotiutusta sairaaloista.
Ympäri vuorokautinen hoito, tehostettu palveluasuminen						
Lyhytaikainen ympäri vuorokautinen hoito: Omaishoidon tukikeskus Visiitti 18 paikkaa ja Tupasvilla 5 paikkaa (36 % Tupasvillan asiakaspaikoista)	1 200 705	Omaishoidon asiakkaat, muut kotona asuvat kuntouttavaa hoitoa tarvitsevat asiakkaat, toimintakyvyn arviointiasiakkaat, pitkäaikaista paikkaa jonottavat asiakkaat	Oma tuotanto 85 %, ostopalvelu 15 % (Visiitin yöhoito)		Oma tuotanto 85 % ostopalvelu 15 % (Visiitin yöhoito)	Muistisairaiden lyhytaikaishoito on keskitetty Tupasvillan ryhmäkoti Hillaan. Visiitissä viisi paikkaa on varattu intensiivisen kuntoutuksen paikoiksi ja neljä paikkaa pitkäaikaista paikkaa jonottaville.
Pitkäaikainen ympäri vuorokautinen hoito	13 754 935	yli 65-vuotiaat	Oma tuotanto 36 % Ostopalvelu 13 % Palveluseteli 51 %		Oma tuotanto 36 % Ostopalvelu 10 % Palveluseteli 54%	Hovirinnan palvelutalo on muuttunut senioriasumisyksiköksi. Valmakoti on muuttunut. Piikkiökodiksi Asiakkaiden valinnanvapauden turvaaminen monituottajamallin ja palveluseteli hankinnan avulla. Oman tuotannon suhteellisen osuuden säilyttäminen/lisääminen edellyttää investointihankkeita.
Laitoshoito, vanhainkoti: Valmakoti MUUTOS						Valmakoti muuttui syyskuussa 2018 tehostetuksi palveluasumiseksi, minkä jälkeen Kaarinassa ei ole enää vanhainkotiä, laitosasumista.
Yksityiskohtaisen tarkastelun ulkopuolella olevat palvelut						
Ikäihmisten palveluiden hallinto ja Varsinais-Suomen ikäimisten ja kehitysvammaisten perhehoitoyksikkö						

Taulukkoon on merkitty punaisella, mikäli uuden palvelustrategian mukainen tavoitteellinen tuottamistapa eroaa edellisessä palvelustrategiassa asetetusta tavoitteesta.

PALVELUSTRATEGIAN HENKILÖSTÖ- JA YRITYSVAIKUTUKSET

PALVELUSTRATEGIAN HENKILÖSTÖVAIKUTUKSET

Sosiaali- ja terveyspalvelut

- Oman tuotannon suhteellinen osuus ei tule lisääntymään/säilymään ympärivuorokautisessa hoidossa, jollei tehdä investointhankkeita, esim. Kaarinakodin kiinteistöön tarvittavia peruskorjauksia tai uudisrakenushankkeita
- Palvelutarpeen kasvuun ympärivuorokautisessa hoidossa vastataan pääsääntöisesti palvelusetelituotantoa lisäämällä.
- Kaarinan ikäihmisten palveluiden palvelurakenne painottuu edelleen liikaa ympärivuorokautiseen hoitoon. Jotta voidaan hoitaa kotona entistä enemmän apua tarvitsevia asiakkaita, tulee lisätä kotihoitoon hoitajia omaan kotihoidon palvelutuotantoon. Asiakkaiden entistä nopeammat kotiutukset sairaalasta sujuisivat asiakaslähtöisemmin kotiutustiimin avulla.
- Oman tuotannon osuus lisääntyy palveluohjauksessa ja kuntouttavissa palveluissa.

PALVELUSTRATEGIAN YRITYSVAIKUTUKSET

Sosiaali- ja terveyspalvelut

- Palvelusetelituotannon lisäys ympärivuorokautisessa hoidossa lisää yksityisten palvelutuottajien palveluiden kysyntää.
- Lähivuosina lisääntyy ikäihmisten kokonaan itsemaksettavien sosiaali- ja terveyspalveluiden kysyntä.